



Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te Diksmuide

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	17475
	Instelling	Vrije Basisschool
directeur		Stefaan DEBRUYNE
adres		lepersteenweg 8 - 8600 WOUMEN
telefoon		051-50.38.65
e-mail		basisschool.woumen@scarlet.be
website/URL		vbwoumen.be
	Bestuur van de instelling	966507 - VZW Het Vlakke Land te DIKSMUIDE
adres		Sint-Niklaasstraat 9 - 8600 DIKSMUIDE
	Scholengemeenschap	120212 - Het Vlakke Land te WOUMEN
adres		lepersteenweg 8 - 8600 WOUMEN
	CLB	115097 - Vrij CLB Veurne - Diksmuide - Westkust te VEURNE
adres		Oude Beestenmarkt 6 - 8630 VEURNE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	10/05/2011, 11/05/2011, 12/05/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	12/05/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	24/05/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Jan Loosveld
	Teamleden	Lieven Deprettere
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	7
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
4.3 Lager onderwijs: Nederlands	9
4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	10
4.5 Lager onderwijs: ICT	11
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
5.1 Personeelsbeheer	12
5.2 Professionalisering	12
5.3 Materieel beleid	12
5.4 Welzijn	12
5.5 Curriculum	12
5.6 Begeleiding	12
5.7 Evaluatie	14
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
7.1 Wat doet de school goed?	16
7.2 Wat kan de school verbeteren?	16
7.3 Wat moet de school verbeteren?	17
8. ADVIES	18
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

- Verwijderd: 16
- Verwijderd: 15
- Verwijderd: 16
- Verwijderd: 15
- Verwijderd: 17
- Verwijderd: 16
- Verwijderd: 18
- Verwijderd: 17
- Verwijderd: 18
- Verwijderd: 17

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool in Woumen, een deelgemeente van Diksmuide, telt ruim 130 leerlingen. De leerlingengroepen zijn dit schooljaar zo georganiseerd dat verschillende leeftijdsgroepen geheel of gedeeltelijk les volgen in combinatieklassen. De directieopdracht wordt verdeeld over twee directeurs.

Wat betreft het onderzoek naar de erkenningsvoorwaarden werden de leergebieden Nederlands, wereldoriëntatie en ict doorgelicht.

In de kleuterafdeling leveren de kleuteronderwijzers duidelijke inspanningen om de leerplandoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie op een degelijke wijze na te streven. Het schoolwerkplan bevat duidelijke afspraken en groeilijnen over hoe leerkrachten met de doelen uit het ontwikkelingsplan en de leerplandoelen moeten omgaan.

Zowel in de planning als in de uitwerking van de belangstellingscentra krijgen de **leerplandoelen** voor Nederlands en wereldoriëntatie er de nodige aandacht. Een wereldoriënterende benadering staat hierbij voorop. Er is een breed aanbod tot het verkennen van de eigen leefwereld. De kinderen worden actief betrokken bij de opbouw van zowel het webschema als tijdens de uitwerking van het belangstellingscentrum. De voorziene talige verrijking en de inspanningen voor techniek staat niet alleen op papier, maar krijgen in de dagelijkse praktijk heel wat kansen. Naast het thematische aanbod in de klas krijgen kleuters heel wat ontwikkelingskansen tijdens schoolprojecten rond onder andere gezondheid, milieu en verkeer.

Kleuteronderwijzers hebben een goed zicht op **de ontwikkeling van de kleuters**. Hun observaties of de gegevens van valide tests schrijven ze weg in het nieuwe digitaal kleutervolgsysteem. Opvallende informatie leidt tot het stellen van een zorgvraag op het multidisciplinaire overleg en waar nodig tot het inschakelen van externe hulpverleners. De school levert bijzondere inspanningen voor kleuters met een achterstand in hun taalontwikkeling. De ouders worden in dit zorgverhaal altijd betrokken.

In de lagere afdeling haalt de school **goede resultaten** bij de leerlingen en realiseert ze in voldoende mate de leerplandoelen **voor Nederlands en wereldoriëntatie**.

De leerkrachten hanteren consequent de methodes, dit zowel voor Nederlands als recent voor wereldoriëntatie. Voor Nederlands heeft het team de nodige aanpassingen in de methode aangebracht om ook de nieuwe leerplandoelen te kunnen realiseren.

De resultaten voor **Nederlands** worden vooral via methodetoetsen en externe toetsen voor spelling en lezen opgevolgd. Naast de aandacht voor technische taalvaardigheden zoals schrijven en lezen, gaat ook opvallend veel aandacht naar spreken en luisteren, zowel tijdens de gewone lessen als tijdens socialiserende opdrachten zoals bijvoorbeeld tutorlezen of weeksluitingen. Op het rapport echter gaat veel aandacht naar de leerresultaten voor spelling. Leerlingen met talige zorgnoden krijgen in eerste lijn ondersteuning voor Nederlands door de titularissen en in tweede lijn door de zorgcoördinator.

Voor **wereldoriëntatie** worden de methodetoetsen afgenomen of die werken inspirerend voor toetsen die leerkrachten zelf ontwikkelen. Alle leerplandimensies komen vrij evenwichtig aan bod. De tijds- en ruimtekaders worden samen met de leerlingen opgebouwd. De methode wordt aangevuld met informatie uit de leefwereld van de leerlingen, de nabije en ruime omgeving en de actualiteit. Wereldoriëntatie krijgt bovenop het methodische aanbod sterke impulsen vanuit het schoolbeleid, onder meer voor gezondheid, milieu (MOS), mondiale vorming, verkeer en techniek.

De keuze van het onderwijsbeleid inzake de groepsindeling van sommige klassen is oorzaak van een breuk in de continue, graduele opbouw voor wereldoriëntatie.

De school levert waardevolle inspanningen om de **eindtermen voor ict** te realiseren. Een belangrijke hefboom daarbij is het schooleigen ict-beleidsplan. De beginsituatie inzake ict is zowel voor de leerlingen als de leerkrachten duidelijk in kaart gebracht. Ook de wenselijke situatie voor elk leerjaar is bepaald. Vrij leerkrachtgebonden worden de ict-eindtermen met de nodige diepgang nagestreefd. De degelijke beleidsstructuur op school biedt didactische ict-ondersteuning voor de leerkrachten. In elke klas zijn (soms verouderde) computers beschikbaar en kunnen de leerlingen het internet raadplegen. De schoolwebsite biedt daarvoor een veilige webomgeving. Over ict-competenties wordt nog niet gerapporteerd naar de leerlingen en de ouders.

Wat betreft het kwaliteitsonderzoek stonden de processen leerbegeleiding en sociaal-emotionele ontwikkeling in de focus.

De school heeft in haar zorgbeleid veel aandacht voor de **leerbegeleiding**. De zorgvisie wordt door het team breed gedragen. Zorgafspraken worden goed opgevolgd. In de kleuterafdeling worden kleuters met zorgnoden op een eenvoudige manier opgespoord. Zowel de eerste- als de tweedelijnszorg kan door de goede themaplanning flexibel gebeuren. In de lagere afdeling gebeurt de leerbegeleiding door de eigen teamleden en waar nodig door externen. Telkens gebeurt dit in nauw overleg met alle betrokkenen. Opvallend is de positieve manier waarmee de school de leerlingen betreft in het leren van en met elkaar.

De school **werkt doelgericht** aan de **sociaal-emotionele begeleiding**. Deze krijgt systematisch vorm in het GOK-beleid. Leerkrachten ontwikkelen didactische systemen zodat de kinderen maximaal kunnen participeren aan hun eigen sociaal-emotionele ontwikkeling. Mooi is hoe in de kleuterafdeling de thema's naar de belangstelling van de kleuters een nieuwe invulling krijgen, of hoe in de lagere afdeling bijvoorbeeld het tutorlezen en het leren zelf oplossen van ruzies de kinderen sterker maakt.

Het algemene beleid van de school ondersteunt in sterke mate de **goede werking** van de school. Het leiderschap is participatief ingesteld en zorgt voor goede afspraken naar leerkrachten en ouders. De visie en de prioriteiten van de school worden bewaakt. De school verbetert haar beleid continu op verschillende vlakken, zoals rond gezondheid, milieu, verkeer en gelijke onderwijskansen. Recent is een inventarisering opgemaakt van initiatieven die een talenbeleid mogelijk maken. Vermeldenswaardig is ook hoe het nascholingsbeleid veel aandacht schenkt aan professionalisering en implementatie tot op de werkvloer.

Het doorlichtingsverslag **besluit** met een **gunstig advies** voor het geheel van de school. Het inspectieteam drukt haar **waardering** uit voor de kwaliteitsvolle wijze waarop dit team samen school maakt en werkt aan het streven naar en realiseren van de leerplannen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

wereldoriëntatie

Lager onderwijs

Nederlands

wereldoriëntatie

ICT

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Socio-emotionele begeleiding

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- recent ontstaan van andere groeperingsvormen
- gedeelde directieopdracht

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- In de kleuterafdeling leveren de kleuteronderwijzers duidelijke inspanningen om zowel de **ontwikkelingsdoelen** als de neteigen **leerplandoelen** Nederlands op een systematische wijze na te streven.
- De school heeft in het **schoolwerkplan** de leerplanvisie voor Nederlands schooleigen geformuleerd. De leerplandoelen zijn vertaald in functionele werkdocumenten zowel op het niveau van de (digitale) themaplanning als in de schoolagenda.
- Het team zorgt voor goede **gradatie**. Er zijn groeilijnen, onder andere voor aspecten van Nederlands. Deze zijn uitgeschreven vanuit het schooleigen ontwikkelingsplan en aangevuld met leerplandoelen.
- Het schoolwerkplan bevat ook fiches voor het hoekenwerk en de regelmatig terugkomende activiteiten. Deze fiches zijn uitgeschreven als een **leerlijn** en vermelden de doelen voor Nederlands in hun graduele opbouw.
- Op het einde van het schooljaar wordt een overzicht opgemaakt van de effectief nagestreefde doelen (ook voor Nederlands) en geordend per ontwikkelingsaspect. Dit overzicht wordt doorgegeven naar de volgende klas.

- De systematiek waarmee een **belangstellingscentrum** wordt uitgeschreven, zorgt ervoor dat talige doelen de nodige aandacht krijgen. Voor elk thema wordt een webschema uitgeschreven vanuit vier ervaringssituaties, met telkens een opsomming aan mogelijke talige activiteiten.
- De kleuteronderwijzers beschikken over heel wat **bronnenmateriaal**, onderwijsleerpakketten voor Nederlands en educatieve spellen om de activiteiten talig te verrijken. Het aanbod van taalactiviteiten is voldoende gevarieerd en verrijkt vanuit het thema. De klas en de hoeken zijn zo ingericht dat extra kansen ontstaan tot talige interactie of taalstimulering. Alle groepen beschikken over educatieve software, gericht op taalontwikkeling en over een internetverbinding.
- Kleuters krijgen heel wat **spreek- en luisterkansen**. Doorheen de kleuterafdeling wordt een gradueel opgebouwde begrippenlijst gehanteerd. In een leergesprek wordt samen een webschema opgebouwd en worden afspraken gemaakt. Voor de oudste kleuters wordt de talige verrijking, zowel op het vlak van luisteren, spreken en spreektechnieken expliciet opgenomen in de themaplanning.
- Ontluikend **lezen en schrijven** gebeurt op een didactisch verantwoorde wijze.
- In **combinatiegroepen** wordt een specifiek talig aanbod voorzien voor elke leeftijdsgroepen.
- Om de talige ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen, beschikt de school recent over een uitgebreid digitaal **kleutervolgsysteem** (KVS). Observeren gebeurt systematisch voor elk aspect van de ontwikkeling en kan digitaal verwerkt worden, tot op het niveau van de groepsspecifieke ontwikkelingslijnen.
- In de tweede en de derde kleuterklas worden genormeerde tests voor taalvaardigheid afgenomen en op een **multidisciplinair overleg** besproken. Zo nodig worden hieraan zorginterventies gekoppeld.
- Voor kleuters met een **achterstand in hun taalontwikkeling** worden in overleg met de ouders bijkomende tests afgenomen. Indien nodig worden externe hulpverleners ingeschakeld.
- In de derde kleuterklas worden verschillende gestandaardiseerde **tests** afgenomen die ook aspecten van talige ontwikkeling meten o.a. in functie van de overgang naar de lagere afdeling. Om die overgang vlotter te laten verlopen, zijn er in de loop van het schooljaar geregeld integratieactiviteiten met het eerste leerjaar. Tijdens deze activiteiten komen ook aspecten van voorbereidend lezen en schrijven aan bod.
- Om de drempel tussen **school en thuis** te verlagen en om het Nederlands in de communicatie thuis te stimuleren, ontwikkelde de school verteltassen die in een beurtsysteem mee naar huis mogen. Daarnaast communiceren titularissen via heen- en weerschriften over de activiteiten van de kleuters.
- De teamleden in de kleuterafdeling hebben een brede belangstelling voor de **ontwikkelingen** die zich in het kleuteronderwijs voordoen. De school slaagt erin om deze interne capaciteit ook effectief in te zetten voor kwaliteitsvol taalonderwijs.
- Kleuterleidsters hebben dit schooljaar ervaring opgedaan in het digitaal bijhouden van hun gegevens. Zij werken met verschillende software. **In de toekomst** willen zij de planningsdocumenten en het kleutervolgsysteem digitaal beter afstemmen.

4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- De kleuterleidsters leveren degelijke inspanningen om de **leerplandoelen** voor wereldoriëntatie op een systematische wijze na te streven.
- In het **schoolwerkplan** wordt de leerplanvisie voor wereldoriëntatie vertaald in functionele werkdocumenten. Deze leerplandoelen zijn erin herkenbaar opgenomen.

- Het schoolwerkplan bevat fiches over het hoekenwerk en over terugkomende activiteiten. Deze fiches zijn uitgeschreven als een **leerlijn** en vermelden de leerplandoelen voor wereldoriëntatie in hun graduele opbouw.
- Wereldoriëntatie vormt het uitgangspunt voor de keuze van het **belangstellingscentrum**. Tijdens de planning plaatsen de leerkrachten activiteiten voor wereldoriëntatie voor de vier ervaringsituaties in een webschema. Ook de kinderen worden actief betrokken bij de opbouw van het webschema en de uitwerking van het belangstellingscentrum.
- De school beschikt over een overzicht van alle thema's en hoeken voor dit leergebied over alle leeftijdsgroepen heen. Hieruit blijkt dat er een ruim en **evenwichtig aanbod** is voor wereldoriëntatie. Alle leerplandimensies komen aan bod. De school heeft een structuur ontwikkeld waarbij deze doelen systematisch uitgewerkt worden binnen het thematische aanbod, met oog voor continuïteit en gradatie. Dit schooljaar gaat de aandacht prioritair naar de dimensies mens en techniek en mens en medemens.
- De kleuteronderwijzers beschikken voor wereldoriëntatie over **onderwijsleerpakketten** en educatieve spellen om de activiteiten te verrijken. De klassen en de hoeken zijn zo ingericht dat extra kansen ontstaan tot experimenteren. Het belangstellingscentrum is duidelijk zichtbaar, de hoeken zijn vanuit het thema verrijkt. Alle groepen beschikken over educatieve software.
- Tijdens de activiteiten krijgen de kleuters heel wat kansen tot actief en explorerend beleven en zelfstandig spel. Er is een breed aanbod tot het **verkennen van de eigen leefwereld**. In de hoeken kunnen de oudste kleuters hun betrokkenheid en welbevinden aanduiden. Dit leidt soms tot een gesprek en tot een extra aanbod op maat of een nieuw thema.
- In **combinatiegroepen** wordt geregeld voor wereldoriëntatie een specifiek aanbod voorzien voor elke leeftijdsgroep.
- Naast het thematische aanbod krijgen kleuters heel wat ontwikkelingskansen tijdens **projecten** op kleuterafdelings- en schoolniveau (gezondheid, milieu op school, verkeer ...).
- In het uitgebreide **kindvolgsysteem** zijn ook doelen van wereldoriëntatie opgenomen. Observaties, ook voor aspecten van wereldoriëntatie, worden nu ook digitaal genoteerd en zorgen voor een eerste globale screening die kan leiden tot verdere analyse en het stellen van een zorgvraag. De verzamelde observatiegegevens worden aangewend tijdens gesprekken met de ouders over de ontwikkeling van hun kind.
- De school betreft regelmatig de **ouders** in het didactisch proces of nodigt ouders uit om hun ervaringen te delen via diverse initiatieven. Dit tot tevredenheid van de ouders.
- De teamleden in de kleuterafdeling hebben een brede belangstelling voor de **ontwikkelingen** die zich in het kleuteronderwijs voordoen. De school slaagt erin om deze interne capaciteit ook effectief in te zetten voor kwaliteitsvol onderwijs. Zo zijn ook kleuteronderwijzers betrokken bij de implementatie van het nieuwe leerplan wereldoriëntatie. Verworven inzichten uit nascholingen weten zij te integreren in hun onderwijspraktijk.

4.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- De school **realiseert** in voldoende mate het **leerplan** Nederlands.
- De school verzamelt evaluatiegegevens over verschillende domeinen van Nederlands door middel van methodetoetsen en genormeerde toetsen. Op het einde van het vierde en het zesde leerjaar wordt de toets Nederlands van het eigen net digitaal afgenomen. Uit een vergelijking van **de resultaten** met de referentiegroep blijkt dat de leerlingen uit beide leerjaren gemiddeld **goed** scores.

- De leraren hanteren consequent de **methode** voor alle leerdomeinen van Nederlands. De school heeft er op eigen initiatief de nieuwe leerplandoelen taalbeschouwing in verwerkt.
- De aandacht voor taalvaardigheid wordt in verschillende klassen verrijkt met bijkomende initiatieven voor **spreken en luisteren**. Dit toont zich onder andere tijdens onthaalmoment, kansen tot spreken tijdens leergesprekken, boekbesprekingen, hoekenwerk en extramurosactiviteiten.
- Dit schooljaar krijgt het **leesonderwijs** extra impulsen met socialiserende werkvormen als coöperatief leren. Bezoeken aan de bibliotheek in het nabije stadscentrum zorgen voor extra kansen tot het beleven van leesplezier. Extra leesmomenten worden in verschillende groepen begeleid door oudere leerlingen, ouders of leerkrachten.
- De leerlingen krijgen heel wat **schrijfkansen** vanuit de methode of eigen aanvullingen. Hierover zijn afspraken gemaakt in het schoolwerkplan. Het creatief schrijven krijgt extra impulsen tijdens gedichtendag, het uitwerken van een klaskrant of het maken van een digitale presentatie.
- De school heeft duidelijke afspraken in verband met de zorgondersteuning voor Nederlands. De **eerstelijnszorg** gebeurt door de meeste leraren vanuit het methodische aanbod en in verschillende groepen door middel van hoeken- of contractwerk. Leraren remediëren vaak na het beoordelen van foutenanalyses bij toetsen spelling.
- Het **hoeken- en contractwerk** richt zich zowel op het leren zelfstandig werken als op kansen tot differentiëren en remediëren.
- In de klas krijgen de leerlingen **individuele taken** aangeboden. Deze extra talige opdrachten richten zich zowel op herhaling, remediering en verdieping als op lees- en leermotivatie.
- In de klaslokalen zijn verschillende **taalondersteunende elementen** aanwezig die de leerlingen helpen om toe te passen wat ze leerden.
- De **leerlingendossiers** bevatten informatie over alle domeinen van Nederlands. De leerlinggegevens worden op het digitale zorgplatform opgeslagen. Voor leraren is het eenvoudig om zich een globaal oordeel over een kind te vormen.
- De **tweedelijnszorg** rond taalvaardigheid wordt ondersteund vanuit de zorgwerking na multidisciplinair overleg. Leraren beschikken over een sjabloon om de zorgvraag duidelijk te omschrijven. Voor een aantal leerlingen is er vanuit de zorgwerking een extra aanbod voor begrijpend lezen.
- De leerplandoelen voor elk domein worden bewaakt met **toetsen** van de methodes Nederlands. Op het rapport gaat veel aandacht naar de evaluatie van spelling.

4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- De school **realiseert** in voldoende mate **het leerplan** wereldoriëntatie.
- De school verzamelt evaluatiegegevens over **de verschillende dimensies** van wereldoriëntatie door middel van een nieuw ingevoerde methode. De keuze voor een nieuwe methode is er gekomen vanuit een reflectie op de vroegere eigen uitgewerkte thema's. De leerkrachten willen voldoende ruimte laten voor eigen thema's en de actualiteit. Ook wilden ze de **vernieuwde leerplandoelen** voor natuur en techniek implementeren. Hiermee hoopt de school de kwaliteit van haar onderwijs voor wereldoriëntatie gevoelig te kunnen optrekken.
- De leraren gaan ervan uit dat zij de visie en de doelen van het leerplan via de **nieuwe methode** zullen realiseren. De leraren schoolden zich bij en hebben zo een duidelijk zicht op de wijzigingen die deze nieuwe methode en het vernieuwde leerplan met zich meebrengen.

- Binnen het methodische aanbod komen alle **leerplandimensies** vrij evenwichtig aan bod.
- De school verliest daarbij de relatie met de **leefwereld van de leerlingen** en de nabije en ruime werkelijkheid niet uit het oog. Zij neemt daarvoor verschillende waardevolle initiatieven. De thema's worden systematisch verrijkt met wat de leerlingen zelf aanbrengen. De referentiekaders worden samen met de leerlingen opgebouwd en verwijzen naar relevante elementen uit de eigen omgeving en worden verrijkt vanuit de actualiteit.
- De leerlingen **observeren en experimenteren** actief, zowel tijdens de lessen als tijdens doedagen, uitstappen, één of meerdaagse uitstappen, fietstochten en wandelingen, inleefateliers, enzovoort.
- Wereldoriëntatie krijgt bovenop het methodische aanbod sterke impulsen vanuit het schoolbeleid voor **gezondheid, milieu (MOS), mondiale vorming en verkeer**. Ook tijdens weekopeningen of –sluitingen worden doelen voor wereldoriëntatie gerealiseerd.
- In de klas zijn **tijd- en ruimtekaders** functioneel opgebouwd.
- In de dagelijkse praktijk hebben leerkrachten veel aandacht voor het zoeken naar **toepassingen en transfer** van wat werd geleerd.
- In enkele klassen worden doelen voor wereldoriëntatie in het **hoekenwerk** aangeboden.
- Meerdere leergebiedoverschrijdende doelen zijn geïntegreerd in het aanbod voor wereldoriëntatie. De **ict-doelen** worden er systematisch gerealiseerd. De computer is in elke klas aanwezig, overal kunnen de leerlingen informatie raadplegen op het internet. Ook doelen inzake **sociale vaardigheden** worden via specifieke aandachtspunten aangeboden in de lessen wereldoriëntatie. Als voorbereiding op de toets weten de leerlingen duidelijk wat en hoe zij de **leerstof kunnen leren**.
- Voor de **evaluatie** van wereldoriëntatie bieden de leerkrachten vooral de methodetoetsen aan of zij gebruiken de toetsen als vertrekbasis voor het opstellen van eigen toetsen. In de toetsen is aandacht voor een evenwicht tussen cognitie en vaardigheden.
- De leerkrachten experimenteren dit schooljaar met verschillende digitale systemen om de doelen voor **wereldoriëntatie te bewaken**. Dit schooljaar is de school pilotschool voor de afname van een digitale toets wereldoriëntatie door de koepelvereniging van het eigen net.
- De keuze van het onderwijsbeleid inzake de **groepsindeling** van sommige klassen is voor het realiseren van doelen voor wereldoriëntatie niet bevorderlijk voor een continue graduele opbouw.

4.5 Lager onderwijs: ICT

Voldoet

Vaststellingen

- De school beschikt over een uitgeschreven **ICT-beleidsplan**, gebaseerd op de visie en de eindtermen voor dit leergebied. De school levert belangrijke inspanningen om deze doelen te realiseren.
- De **visie** vertrekt vanuit een duidelijke keuze om de ict-doelen te integreren in de leergebieden.
- In het schoolwerkplan zijn **afspraken** gemaakt voor de kleuter- en de lagere afdeling. De doelen en de leerprocesgerichte competenties zijn over de verschillende leerjaren verdeeld. Vrij leerkrachtgebonden worden kansen benut om de ICT-doelen ook effectief te integreren. Hier zijn nog groeikansen.

- Het beleid is zich hiervan bewust en heeft de **beginsituatie** voor zowel leerkrachten als leerlingen met een bevraging in kaart gebracht.. De bevraging van de leerkrachten zorgde voor een individuele ondersteuning die systematisch verder loopt. Op leerlingenniveau ontstond een document 'wenselijke situatie'.
- Om de **doelgerichtheid** voor ICT te verhogen is een proces begonnen van inventarisatie van activiteiten met ict-doelen per klas. Uit deze inventaris blijkt dat alle eindtermen voldoende aan bod komen, maar dat het voor verschillende leerkrachten nog onvoldoende duidelijk is hoe zij sommige doelen met de leerlingen kunnen realiseren. De ICT-coördinator heeft hiervoor een structuur opgezet die een didactische ondersteuning kan bieden.
- De **computer** is in elke klas aanwezig en wordt er actief in het leerproces gebruikt. Bijvoorbeeld tijdens de lessen Nederlands (klaskrant, spelling ...), wereldoriëntatie en voor de communicatie (mail, schoolwebsite). Overal kunnen de leerlingen informatie raadplegen op het internet. De school beschikt over een inventaris van de aanwezige software. De leerlingen vinden snel hun weg op het internet via webverbindingen op de schoolwebsite.
- Op school is het computermateriaal best bruikbaar, maar wat verouderd, waardoor leerkanen gemist worden.
- De leerkrachten beschikken over een werkdocument waarop zij observaties over de **ict-competenties van de leerlingen** verzamelen. Over deze competenties word nog niet gerapporteerd naar de leerlingen of de ouders.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

5.6.1 *Afstemming tussen school en CLB of andere partners*

5.6.2 *Leerbegeleiding*

Vaststellingen

- De school werkt **doelgericht** met een schooleigen **visie** op leerbegeleiding. Deze visie is gegroeid vanuit gesprekken met leerkrachten en is in het schoolwerkplan uitgeschreven.
- Om de leerbegeleiding vorm te geven heeft de school heel veel aandacht voor preventie en remediëring. Dit toont zich onder meer in de afspraken rond zorginterventies en remediëring tijdens het hoekenwerk.
- Om de visie permanent te **ondersteunen** en in herinnering te brengen ontvangen de leerkrachten wekelijks berichten waarin verwezen wordt naar literatuur rond zorg.
- Om de specifieke **noden van leerlingen** op te sporen hanteert de school voor iedereen duidelijke afspraken, procedures en werkdocumenten.
- Op schoolniveau zijn de **leerlingendossiers** voor alle betrokkenen digitaal beschikbaar. Alle individuele zorgafspraken, specifieke tussenkomsten en contacten met externen worden erin opgenomen.
- **In de kleuterafdeling** kunnen kleuteronderwijzers een eerste screening doen van de zorgnoden van elke kleuter aan de hand van observatiegegevens over elk ontwikkelingsaspect en met informatie van verschillende valide tests. Hierdoor is de detectie van leerlingen met specifieke zorgnoden vrij snel duidelijk. In de planning van de thema's is specifiek ruimte voorzien voor individuele zorgtussenkomsten of voor een verrijking van het aanbod.
- **In de lagere afdeling** worden zorgnoden vooral bekeken vanuit informatie uit methodetoetsen en genormeerde tests voor spelling, lezen en wiskunde.
- **Interne hulpverlening** is voorzien vanuit de eerstelijnszorg door de titularissen. De remediëring gebeurt zowel vanuit een aanbod bij de methode als met eigen ontwikkelde differentiatiemiddelen. Zorgtussenkomsten gebeuren vooral tijdens het hoeken- en contractwerk en tijdens het tutorlezen.
- **In tweede lijn** beschikt de school over de mogelijkheid tot structurele zorg. De zorg en zorg- en GOK-werking zijn sterk geïntegreerd. Er zijn duidelijke afspraken wanneer en hoe de hulp wordt ingeschakeld. Leerkrachten beschikken over een sjabloon om de zorgvraag duidelijker te omschrijven en op het multidisciplinair overleg bespreekbaar te maken. Handelingsplanmatig worden voor sommige leerlingen sticordi-maatregelen (stimuleren, compenseren, remediëren, dispensereren) opgesteld.
- Voor leerlingen met **specifieke zorgnoden** voorziet de zorgwerking in een dyslexieprotocol en/of wordt ook met externen gewerkt, o.a. via het project geïntegreerd onderwijs (GON) en met logopedisten en revalidatiecentra.
- Om **drempels** in de overgang van het kleuter naar het lager onderwijs zo laag mogelijk te houden, organiseert de school brugactiviteiten.
- De **doeltreffendheid** van de leerbegeleiding wordt door het zorgteam gecoördineerd. Tijdens personeelsvergaderingen wordt over de effecten van de zorgwerking gereflecteerd.
- De **ontwikkelingen** in de leerbegeleiding leiden ook tot prioritaire aandachtspunten waar heel de school werk van maakt, zoals het nadenken over het beter formuleren van een zorgvraag en het werken aan handelingsplanning in een digitaal leerlingvolgsysteem. Zo nodig volgen leerkrachten extra vorming. De nieuw verworven inzichten leiden dan tot gerichte bijsturingen van het zorgbeleidsplan.
- De scholengemeenschap werkt stimulerend voor de professionalisering van de zorgbegeleiding.

5.6.3 Loopbaanbegeleiding

Met opmaak: Meerdere niveaus + Niveau: 1 + Nummeringopmaakprofiel: Opsommingstekens + Uitgelijnd op: 0 cm + Tab na: 0,5 cm + Inspringen op: 0,5 cm, Tabs: 0,5 cm, Left + 1 cm, Left + 1,5 cm, Left + 2 cm, Left + 2,5 cm, Left + 3 cm, Left + 3,5 cm, Left

Verwijderd: ¶

Vaststellingen

- De school werkt **doelgericht** aan de sociaal-emotionele begeleiding. Deze krijgt systematisch vorm in het GOK-beleid. Voor de keuze van de acties baseert de school zich op de resultaten van een tevredenheidsonderzoek bij ouders en leerlingen en op een bevraging van de leerkrachten. De keuze om te werken aan het stimuleren van een positief zelfbeeld en aan sociale competenties bij de leerlingen wordt door alle teamleden gedragen.
- De school werkt met een **beleidsplan** aan heel wat acties die het pedagogische klimaat willen stimuleren en beschikt hiervoor over een methodisch aanbod.
- De school hecht veel belang aan de **ondersteuning** gericht op het verhogen van de betrokkenheid en het welbevinden van de leerlingen. Zowel de zorgwerking als het GOK-actieplan bevat initiatieven die zich richten op preventie en op het voorzien van een vangnet bij acute problemen
- **De kleuterafdeling** ontwikkelde een leerlijn voor sociaal-emotionele begeleiding en past een nieuw didactisch pakket toe. Met heen-en-weerschriften en verschillende 'koffers' kunnen kleuters thuis tonen wat zij op school deden en kan de school in interactie gaan met de ouders. Leerkrachten ontwikkelen didactische systemen zodat zij met de mening van kinderen rekening kunnen houden in het uitwerken van belangstellingscentra en het inrichten van hoeken.
- **In de lagere afdeling** zijn er projecten rond pesten en gevoelens zoals faalangst. Deze projecten krijgen ook de nodige materiële ondersteuning. Coöperatief leren, tutor- en partnerlezen worden als didactische werkvormen gehanteerd om de communicatie en de sociale competenties te ontwikkelen.
- Leerlingen worden opgeroepen om te **participeren** aan hun eigen leerproces. Vormen van zelfsturing en zelfevaluatie worden aangemoedigd. Opmerkelijk is de didactische aanpak om ruzies op school door de leerlingen zelf te laten oplossen. Straffen worden vermeden, vooral beloning staat voorop.
- Leerlingen worden opgeroepen om zich **sociaal** in te zetten voor anderen, onder andere door peter- of meterschap.
- Tijdens **weekopeningen en –afsluiters** wordt ook aandacht besteed aan het welbevinden.
- Vooral vanuit de GOK-werking is er aandacht voor **doeltreffendheid**. De **effecten** van de sociale en emotionele begeleiding worden geëvalueerd. Ook is er de screening van het welbevinden en de betrokkenheid. De bekomen informatie wordt besproken op het zorgoverleg. Via een actieplan wordt dit opgevolgd.
- Opvallend is de uitnodiging naar de leerlingen toe om te participeren in de **evaluatie**. De kleuters kunnen hun mening aanduiden in de hoeken. De leerlingen van de lagere afdeling kunnen hun mening kwijt op een speciaal daarvoor ontwikkelde pagina die aan het gewone maandrapport wordt toegevoegd.
- De sociaal-emotionele begeleiding is binnen dit team voortdurend in **ontwikkeling** en wordt **bijgestuurd** naar aanleiding van teamgerichte nascholing. Het nascholingplan heeft duidelijke prioriteiten vooropgesteld zodat het team professionaliteit opbouwt inzake de sociale en emotionele begeleiding van haar leerlingen. Nieuw toegepaste werkvormen worden geregeld in de personeelsvergadering besproken en leiden tot bijsturingen van het zorgbeleid.

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Het **leiderschap** ligt in handen van twee directieleden. De administratieve en de pedagogische taken zijn duidelijk verdeeld. Onderling maken zij goede afspraken over de te bewaken koers en de opvolging van de leerkrachten. Het beoordelen van het functioneren van leerkrachten gebeurt vooral informeel. Formele evaluatiegesprekken gebeuren systematisch voor nieuwe leerkrachten.
- Via persoonlijk weekbrieven communiceert de directie over pedagogische en organisatorische afspraken en geeft daarbij ook impulsen om de **visie** van de school te bewaken.
- De **besluitvorming** gebeurt zowel informeel als formeel. De collegiale sfeer zorgt ervoor dat informeel veel mogelijk is. Op formele vergaderingen worden de meeste beslissingen in consensus genomen waardoor een grotere gelijkgerichtheid in de uitvoering van het beleid ontstaat.
- Prioriteiten worden in gezamenlijk overleg bepaald op basis van een jaarlijkse bevraging van alle personeelsleden. De voorstellen voor nascholing worden opgelijst, waarna een prioritering en een tijdspad worden uitgezet.
- Op schoolniveau zorgen verschillende initiatieven ervoor dat het gevoerde beleid **kwaliteitsvol** wordt bewaakt en verbeterd. Dit toont zich onder andere in het gevoerde gezondheidsbeleid, milieu-beleid en verkeersbeleid. De kwaliteitsvolle sturing is het meest duidelijk in het GOK-beleid.
- De school heeft de initiatieven voor het **talenbeleid** geïnteriseerd. Opmerkelijk zijn de vele ondersteunende acties die beleidsmatig ontwikkeld worden. Nascholingen leiden tot nieuwe inzichten die naar het team gecommuniceerd en geïmplementeerd worden.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

In de kleuterafdeling

- De gerichtheid op de leerplandoelen in de planning, de uitwerking en de evaluatie.
- De rijke belangstellingscentra met een participatieve inbreng van de kleuters.
- De goede opvolging en gerichte begeleiding van de kleuters.
- De aandacht voor techniek in het aanbod.

In de lagere afdeling

- De gerichtheid op de leerplandoelen voor alle domeinen van Nederlands en wereldoriëntatie.
- De aandacht voor de actieve medewerking van de leerlingen aan hun leren.
- De aandacht voor een werkelijkheidsgericht aanbod voor wereldoriëntatie.
- De inspanningen voor een brede evaluatie voor Nederlands en wereldoriëntatie.
- De degelijke beleidsstructuur om ict-doelen geïntegreerd na te streven.
- Het in kaart brengen van de wenselijke situatie voor ict van elke klas.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De degelijke leerbegeleiding van leerlingen met zorgnoden.
- De preventieve en remediërende aanpak van de sociaal-emotionele begeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De transparantie in de samenwerking tussen beleid en uitvoering.
- Het participatieve beleid en de breed gedragen besluitvorming.
- De vele goede initiatieven inzake het talenbeleid.
- De professionalisering op basis van een degelijk navormingsbeleid.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de lagere afdeling de realisatie van de gewenste situatie voor ict blijven opvolgen en ondersteunen.
- Nadenken hoe over de ict-competenties van de leerlingen kan gerapporteerd worden aan de leerlingen en hun ouders.
- In de lagere afdeling de organisatie van de groepsindeling zo afstemmen dat een graduele en continue opbouw voor wereldoriëntatie geen breuken vertoont.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Nihil

Wat betreft het algemeen beleid:

- Nihil

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring:

- Nihil

|

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Jan Loosveld

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: